

1. Oppdraget

1.1 Anskaffelsens formål

Akvakulturnæringen har behov for å rekruttere kompetent arbeidskraft. Møre og Romsdal fylkeskommune som skoleeier og ansvarlig for videregående opplæring i fylket (heretter Oppdragsgiver), har derfor også innenfor dette segmentet av næringslivet et særlig ansvar for å tilrettelegge for et utdanningstilbud som gir våre elever god og relevant kompetanse, så vel teoretisk som praktisk.

Som et sentralt virkemiddel ser Oppdragsgiver behov for å søke Fiskeridirektoratet om en undervisningstillatelse for oppdrett av matfisk i form av laks og ørret. En eventuelt tildelt undervisningstillatelse leies ut til et oppdrettsselskap (heretter Leverandør) som skal sørge for drift av tillatelsen på vegne av Oppdragsgiver. Oppdragsgiver v/ Hustadvika Videregående skole skal sammen med valgt Leverandør gi elevene ved linje for Naturbruk, VG1 Naturbruk og VG2 Akvakultur, opplæring i samsvar med de til enhver tid gjeldende læreplanmål fastsatt av Utdanningsdirektoratet og justert/tilpasset av Oppdragsgiver. Samlet utgjør dette Oppdragsbeskrivelsen (vedlegg 2) og Kravspesifikasjonen (vedlegg 3).

1.1.1 Næringen og rekrutteringssituasjonen

Havbruksnæringen skaper betydelige verdier og ringvirkninger for hele Møre og Romsdal. I Romsdals regionen er det flere aktører i verdikjeden innen sjømat. Fagmiljøet omfatter produksjon av laks og andre marine arter, levende frakt av råstoffet, forskning, statistikk, avl, forproduksjon og utvikling av ny teknologi til støtte for hele verdikjeden. Det er et stort fokus på utdanning frem til fagbrev i havbruksnæringen, noe som har ført til økning i antall aktive lærekontrakter innen akvakultur i Romsdalsregionen. Sjømat Norge og Marint Kompetansesenter beskriver behovet for et videregående tilbud i regionen som omfattende.

1.1.2 Hustadvika videregående skole

Hustadvika videregående skole er en fylkeskommunal videregående skole som tilbyr en god bredde yrkesfaglige utdanningstilbud innen videregående opplæring. Skolen dekker mange behov for faglært arbeidskraft i Romsdal. Skolen har ca. 400 elever og 70 ansatte. Elevene kommer fra hele Romsdalregionen, men hovedtyngden av elevmassen er fra Hustadvika, Molde og Aukra kommune. En del av skolens elever er hybelboere fra andre kommuner.

Hustadvika VGS har driftet akvakulturlinjen siden 2013 som på det tidspunktet var den eneste skolen som hadde dette undervisningstilbudet i Møre og Romsdal. Den positive erfaringen skolen har fra nåværende drift av tildelt konsesjon fra Fiskeridirektoratet, muliggjør tettere samarbeid mellom skole og bedrift.

Hustadvika vgs prioriterer praksisnær opplæring. Skolen har derfor inngått samarbeidsavtaler med oppdrettsselskaper om rekruttering, kompetanseheving og læreplasser. Dette gir et meget godt læringsutbytte for elevene, som ikke er mulig kun ved tradisjonell opplæring i skolens lokaler. Elever som starter på VG2 Akvakultur har store muligheter for læreplass med våre samarbeidsbedrifter hvis de oppfyller bedriftenes krav.

Det er også viktig at lærerne har oppdatert faglig kompetanse. Vi ønsker å rekruttere lærere med god praktisk/teoretisk kompetanse og som får faglig kompetansepåfyll via samarbeid med Leverandør som leier undervisningstillatelsen av Oppdragsgiver.

I dag har Hustadvika VGS linje for Naturbruk med:

- 2 klasser på 12 elever pr klasse på VG 1 Naturbruk (blå linje)
- 1 klasse på 12 elever på VG 2 Akvakultur
- 1 klasse på 12 elever på VG2 Fiske og fangst

Det er et mål for skolen å øke tilbudet innenfor “blå” næring i fremtiden.

1.2 Leveransebeskrivelse

Den videregående opplæringen består av *fellesfag, programfag og Yrkesfaglig fordypning (YFF)*. For å lykkes er det viktig at elevene får forståelse av hvordan kompetanse fra fellesfagene kommer til nytte i programfagene og i arbeidslivet.

Oppdragsgiver er totalansvarlig for elevenes opplæring. For å få til god og relevant praktisk undervisning legger Oppdragsgiver opp til at store deler av undervisningen i programfagene og faget Yrkesfaglig fordypning skal bli gitt hos Leverandør etter kravene i læreplanen. For å få en god helhetlig opplæring kreves det god samhandling mellom Leverandør og faglærere/Oppdragsgiver.

Det er behov for praktisk undervisning både i Vg1 Naturbruk og i Vg2 Akvakultur. Deler av undervisning for VG1 Naturbruk og VG2 Akvakultur planlegges gjennomført hos leverandør.

I tillegg kommer behov for at Leverandør stiller med foredragsholder på skolen inntil 5 ganger à 2 skoletimer i løpet av skoleåret = 7,5 klokketimer.

Årsplan i de ulike fagene utarbeides av skolen på bakgrunn av kompetansemål i læreplanen. Eksempel på gjeldende årsplaner som fremgår avslutningsvis i dette vedlegget, årsplan for elevene må utarbeides i samarbeid med Leverandør slik at opplæringsaktivitet også passer med årssyklus hos Leverandør.

1.2.1 Utdanningsprogram Naturbruk

Læreplanmål for VG1 Naturbruk og VG2 Akvakultur er fremstilt avslutningsvis under pkt. 1.2.2 og pkt. 1.2.3. Den videregående opplæringen skal føre frem til fagbrev, det er derfor viktig at Leverandør også tar inn lærlinger (*jf. Kravspesifikasjonen, vedlegg 3, punkt 2.2.2*).

1. år	2. år	3år	4år
Vg1 Naturbruk	Vg2 Akvakultur	Vg3 Akvakulturfaget	
Hustadvika vgs	Hustadvika vgs	Opplæring i lærebedrift	

Faget Yrkesfaglig fordypning (YFF)

Faget YFF er både på Vg1 Naturbruk og på Vg2 Akvakultur. YFF skal gi elevene mulighet til å oppleve realistiske arbeidssituasjoner i læringsarbeidet. Faget skal gi elevene et godt grunnlag for å velge lærefag, en mulighet for å knytte kontakt med potensielle lærebedrifter og skal gi elevene en opplæring som er relevant for deres fremtidige yrkesutøvelse. YFF skal bidra til å introdusere elevene for arbeidslivet, og gi regionalt og lokalt arbeidsliv mulighet til å definere innholdet i opplæringen i tråd med lokale kompetansebehov basert på læreplaner for aktuelle fag. Elevene skal få erfaring med

innhold, oppgaver og arbeidsmåter som karakteriserer yrkene utdanningsprogrammet kvalifiserer dem for, og få mulighet til å fordype seg i kompetansemål fra læreplanene på Vg3-nivå.

Omfang YFF i henhold til gjeldende læreplan:

Vg1	Vg2
168 årstimer	253 årstimer

Timetallet er oppgitt i 60-minutts enheter.

Det skal utarbeides lokale læreplaner basert på de nasjonale kompetansemålene og det skal framgå hvilke nasjonale kompetansemål som ligger til grunn for opplæringen (se eksempel på lokale læreplaner for vg1 YFF under pkt. 1.2.2. og vg2 YFF under pkt. 1.2.3.3).

Oppdragsgiver har ansvaret for at det blir utarbeidet lokale læreplaner i yrkesfaglige fordypning, og at opplæringen blir gjennomført i samsvar med disse læreplanene. Oppdragsgiver har ansvar for at elevene blir vurdert i forhold til kompetansemålene i de lokale læreplanene og skal legge til rette for at elevene får et reelt valg mellom flere lokale læreplaner i yrkesfaglige fordypning.

1.2.2 Fag og timefordeling VG1 Naturbruk

Oppdragsgiver presiserer at læreplaner, årsplaner og årstimetall i fag/emner er i henhold til planverk pr d.d. og vil endres i tråd med de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og planverk. Likeså vil fordeling av undervisningstimetall i fagenes ulike emner bli justeres etter elevenes læreforutsetninger og faglige progresjon. Undervisningstimetallene for ulike mål i læreplanene som presenteres i tabellene i dette vedlegget, er reelle tall for planlagt undervisning skoleåret 21-22, men må ses på som veiledende/retningsgivende for kommende år, da disse dokumentene revideres årlig. Antall totale undervisningstimer som er fastsatt i de til enhver tid gjeldende nasjonale læreplaner er ufravikelig.

For å kunne gi en kvalitativ god opplæring som tilfredsstillere kravene i læreplanen har Oppdragsgiver behov for at VG1 Naturbruk kan avholde deler av undervisningen i YFF hos Leverandør. I kolonnen «Leverandør» i skjemaet nedenfor er det vist til hvor undervisningen ønskes gjennomført til de ulike læreplanmålene, og denne opplæringen vil altså skje på Leverandørs anlegg. Pr. i dag vil dette gjelde opptil 30 elever på vg1 pr. skoleår. Tidspunkt for de ulike opplæringsaktivitetene vil angis i en årsplan for hvert skoleår som utarbeides av skole og Leverandør (se pkt. 1.2.). Kryss som er uthevet signaliserer hvor hovedtyngden ligger i fordelingen mellom opplæringssted skole/leverandør.

	Læreplanmål programfag vg1	Opplæringssted	
		Skole	Leverandør
1	Naturbasert produksjon og tjenesteyting NAB 1005 (337 t/å)		
1.1	Stelle planter basert på kunnskaper om artenes biologi og kretsløpene i naturen	X	
1.2	Stelle dyr eller fisk med respekt for etiske retningslinjer og kunnskaper om dyrevelferd, dyrehelse og artenes biologi	X	X
1.3	Utføre arbeidsoppgaver i ulike deler av verdikjeden basert på gjeldende regler og standarder	*	X
1.4	Klassifisere og presentere et utvalg av arter og materialer og velge materialer ut fra arbeidsoppgaver og materialenes egenskaper	X	X
1.5	Følge bruksanvisning og bruke manual for utstyr som benyttes i produksjonen, og foreta enkelt ettersyn, vedlikehold og enkle reparasjoner		X

VEDLEGG 2, OPPDRAGSBESKRIVELSE

1.6	Prøve ut driftsmetoder og vurdere dem opp mot tradisjon, etikk, kvalitetskrav og miljøkonsekvenser	X	X
1.7	Gjennomføre og dokumentere arbeid i samsvar med gjeldende bestemmelser for helse, miljø og sikkerhet og vurdere risiko	X	X
1.8	Velge og bruke analoge og digitale verktøy til planlegging og gjennomføring av arbeidsoppgaver	X	
1.9	Foreta enkle beregninger av råvare- og materialforbruk, innsatsfaktorer og utbytte	X	
1.10	Samle, tolke og bruke data tilknyttet arbeidsoppgaver i naturbruk og tolke kilder og observasjoner kritisk	X	
1.11	Utføre enkel bearbeiding av råstoff	X	
1.12	Gjøre rede for og vurdere hvordan partene i arbeidslivet samarbeider for å utvikle et bedre arbeidsliv	X	
2	Naturbasert næringsaktivitet NAB1006 (337 t/å)	Skole	Leverandør
2.1	Reflektere over hvilke krav og forventninger som blir stilt til en profesjonell yrkesutøver knyttet til samhandling og deltakelse i samfunnsdebatten om natur, ressursbruk og forvaltning	X	
2.2	Planlegge, gjennomføre og vurdere naturbaserte næringsaktiviteter og beskrive en tilhørende verdikjede	X	
2.3	Utforske eksempler på lokal produkt- og næringsutvikling basert på teknologisk utvikling, lokale ressurser, kultur og tradisjon	X	
2.4	Presentere næringsaktiviteter, produkter eller tjenester for ulike målgrupper	X	
2.5	Drøfte hvordan naturbaserte produkter og tjenester kan utvikles innenfor rammen av bærekraftig utvikling og ressursforvaltning	X	
2.6	Beskrive og vurdere likheter og forskjeller i yrkesutøvelsen i ulike typer naturbruk	X	
2.7	Orienterer seg i naturen ved hjelp av tradisjonelle og moderne metoder og hjelpemidler	X	
2.8	Velge og bruke utstyr og bekledning etter situasjon, naturforhold og klima og utføre enkelt vedlikehold på utstyret	X	X
2.9	Vurdere risiko og utføre naturbaserte aktiviteter med hensyn til egen og andres sikkerhet	X	X
2.10	Utføre grunnleggende førstehjelp	X	

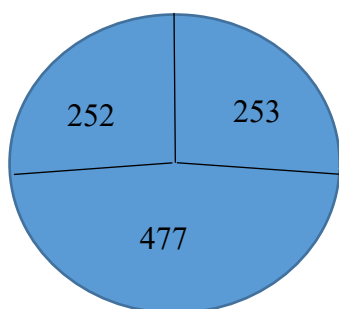
3	Eksempel på lokal læreplan Vg1 YFF (168 t/å) Utarbeidet på grunnlag av nasjonal læreplan for vg3 Akvakulturfaget	Skole	Leverandør
	Røkting og drift Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:		
3.1	· planlegge, gjennomføre, dokumentere og vurdere arbeidsprosesser i akvakulturnæringen etter gjeldende standarder og regelverk	X	X
3.2	· gjennomføre daglig røkting av oppdrettsorganismer i alle deler av produksjonssyklusen i tråd med regelverk for dyrevelferd	X	X
3.3	· ta prøver av fisk, skalldyr og fôr, dokumentere drifts- og miljøregistreringer og iverksette tiltak på bakgrunn av observasjoner og målinger	X	X
3.4	· beregne fôr og fôre optimalt med tanke på organismens ernæringsbehov og fôringsregimer	X	X
3.5	· beskrive produksjonssyklusen for en aktuell oppdrettsart	X	
3.6	· utføre parasittkontroll		X

			8 t/å
3.7	· rengjøre, kontrollere og vedlikeholde driftsenheter med tilhørende utstyr i henhold til vedlikeholdsplaner og regelverk	X	
	Produkt og kvalitet Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:		
3.8	· gjennomføre opptak, håndtering og destruering av død fisk og skalldyr etter gjeldende regelverk	X	X
3.9	· begrunne valg og arbeide i tråd med gjeldende kvalitetssystem, internkontroll, sertifiseringsbestemmelser og standarder		X

1.2.3 Fag og timefordeling VG2 Akvakultur

Hele faget Yrkesfaglig fordypning (253 timer) er planlagt undervist hos Leverandør, for en liten del av klassen, samt deler av felles programfag for hele klassen. For å kunne gi en kvalitativ god opplæring som tilfredsstillende kravene i læreplanen er skolen avhengig å kunne nytte lokaliteten hos leverandør til undervisning estimert opptil **565 undervisningstimer i året hos Leverandøren for VG2 Akvakultur**. Det vises for øvrig til punkt 1.2.5. under.

Oversikt over den totale fordelingen av antall årstimer på vg2:

Fellesfag (252 timer)

Yrkesfaglig fordypning (253 timer)

Felles programfag Leverandør/Skole (477 timer)

197 t Drift og produksjon
140 t Biologi og miljø
140 t Anlegg og teknikk

1.2.3.1. Fellesfag

Undervisningen i fellesfaga kroppsøving, norsk og samfunnsfag skjer etter gjeldende nasjonale læreplaner. Undervisningen vil foregå på skolen. Det er nasjonale føringer på at fellesfag i størst mulig grad skal yrkesrettes. Samarbeid mellom programfaglærere og fellesfaglærere om yrkesretting av fellesfagene gir fagstoff og læringsmetoder relevans for både programfaget og for yrkesutøvelsen til eleven. For å lykkes er det viktig at elevene får forståelse av hvordan kompetanse fra fellesfagene kommer til nytte i programfagene og i arbeidslivet.

1.2.3.2 Felles programfag

Undervisningen skjer etter den til enhver tid gjeldende nasjonale læreplan, der det er lagt opp til praktisk opplæring i faget. I disse fagene er det ikke lærebøker som dekker alle læreplanmål. For å kunne gi en kvalitativ god opplæring som tilfredsstillende kravene i læreplanen vil skolen ha behov for fordeling mellom opplæring på skole og på fasilitetene hos Leverandøren. Oversikten nedenfor viser hvordan undervisningen kan fordeles mellom skole og Leverandørens lokaliteter i programfag VG2 Akvakultur. Leverandør forplikter seg å stille med kvalifisert personell tilgjengelig som støtte for lærer når undervisning foregår hos leverandør.

I kolonnen «Leverandør» er det stipulert hvor mange av de 312 undervisningstimene som vil benyttes til de ulike læreplanmålene, og denne opplæringen vil altså kunne skje på Leverandørs anlegg. Pr. i dag vil dette gjelde opp til 15 elever på vg2. Tidspunkt for de ulike

VEDLEGG 2, OPPDRAGSBESKRIVELSE

opplæringsaktivitetene vil angis i en årsplan for hvert skoleår som utarbeides av skole og Leverandør (se pkt. 1.2.). Kryss som er uthevet signaliserer hvor hovedtyngden ligger i fordelingen mellom opplæringssted skole/leverandør.

VEDLEGG 2, OPPDRAGSBESKRIVELSE

	Læreplanmål programfag Vg2	Opplæringssted	
		Skole	Leverandør
1.	Drift og Produksjon AKV2005 (197 t/å)		
1.1	Planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere arbeidsoppgaver i et akvakulturanlegg etter gjeldende regelverk	X	X
1.2	Registrere og vurdere miljø- og produksjonsparametere	X	X
1.3	Beregne fôrmengde og anvende ulike fôringsstrategier avhengig av art og utviklingstrinn	X	X
1.4	Renholde og vedlikeholde utstyr som brukes i akvakulturnæringen	X	X
1.5	Kontrollere, sortere og transportere akvakulturorganismer	X	X
1.6	Planlegge og gjennomføre arbeid i akvakulturanlegg i tråd med gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet	X	X
1.7	Utarbeide, tolke og anvende en produksjonsplan	X	X
1.8	Beskrive organiseringen av en akvakulturbedrift og vurdere sammenhenger mellom innsatsfaktorer, eget arbeid og økonomi	X	
1.9	Beskrive og anvende kvalitetsmål for akvakulturorganismer underveis i produksjonen og på sluttprodukter	X	X
1.10	Beskrive markedet for produkter fra akvakulturproduksjoner og vurdere mulige framtidsutsikter	X	
1.11	Drøfte hvilke krav og forventninger som stilles til et likeverdig og inkluderende yrkesfellesskap, og beskrive hvilke plikter og rettigheter arbeidsgiver og arbeidstaker har i arbeidslivet	X	
2	Biologi og miljø AKV 2006 (140 t/å)		
2.1	Vurdere sammenhengen mellom akvakulturararters biologi og ulike driftsformer	X	X
2.2	Gjøre rede for miljøfaktorene i det akvatiske miljøet og vurdere faktorene ut fra artens miljøkrav og toleransegrenser	X	X
2.3	Vurdere atferd, utseende og helsetilstand hos akvakulturorganismer og gjennomføre tiltak i tråd med regelverk for forebyggende helsearbeid og dyrevelferd	X	X
2.4	Beskrive og reflektere over avlsarbeidet for aktuelle akvakulturorganismer	X	X
2.5	Beskrive miljøpåvirkninger fra akvakulturvirksomhet og drøfte hvordan disse kan reduseres	X	
2.6	Drøfte hvordan akvakulturvirksomhet kan drives i sameksistens med andre interesser	X	
3	Anlegg og teknikk AKV 2007 (140 t/å)		
3.1	Beskrive hvordan aktuelle anleggstyper innenfor akvakultur er bygget opp, og drøfte anleggets funksjonalitet	X	X
3.2	Anvende redskaper og utstyr ut fra situasjon og behov, utstyrets oppbygning og bruksområde	X	X

VEDLEGG 2, OPPDRAGSBESKRIVELSE

3.3	Velge materialer etter formål og utføre sammenføyninger	X	X
3.4	Drøfte forebyggende tiltak, vurdere skadebegrensende tiltak ved uhell og følge nødprosedyrer	X	X
3.5	Arbeide om bord i båt på en sikker måte og utvise godt sjømannskap	X	X
3.6	Bruke yrkesrelevant kommunikasjonsutstyr til å kommunisere		X
3.7	Utføre stropping, anhuking, rigging og signalføring ved bruk av kran	X	X

Se eksempel på årsplan i programfagene Anlegg og teknikk og Drift og produksjon sist i vedlegget.

1.2.3.3. Yrkesfaglig fordypning

Eksempel på lokal læreplan i vg2 YFF med kompetansemål fra nasjonal læreplan i vg3

Akvakulturfaget:

	Eksempel på læreplanmål vg2 Yrkesfaglig fordypning (253 t/å)	Opplæringssted	
		Skole	Leverandør
4.1	Kontrollere vekst og utviklingsstadier og sortere og klassifisere akvakulturorganismer etter krav i bedrift og i marked	0 t/å	253 t/å
4.2	Ta prøver av akvakulturorganismer og får for videre analyse		
4.3	Registrere, overvåke og tolke vannmiljøparametre og iverksette nødvendige tiltak		
4.4	røkte akvakulturorganismer i tråd med prinsipper for dyrevelferd		
4.5	rengjøre og desinfisere produksjonsutstyr i henhold til prosedyrer og regelverk		
4.6	håndtere døde akvakulturorganismer etter gjeldende regelverk		

Se eksempel på årsplan i faget Yrkesfaglig fordypning sist i vedlegget.

1.2.4 Annen opplæring og kurs

Det må gjennomføres opplæring av lærere og elever i sikkerhetskritiske arbeidsverktøy og arbeidsoperasjoner på oppdrettsanlegget. Kurs som er krav for ansatte i bedrift, ønskes dekket og organisert av Leverandøren for skolens ansatte som er i aktivitet i Leverandørs arealer og elever, for eksempel e-læringskurs og kjemikaliekurs. Dette kommer i tillegg behov for opplæring hos leverandør, og omfanget vil avhenge av utstyr den enkelte Leverandør disponerer. Det er ønskelig at Leverandør i tilbudet skisserer hvilke kurs de vil tilby elever og lærere.

1.2.5 Omfang undervisning

Se oversikt over omfang opplæring hos Leverandør i tabell under pkt. 1.2. Mellom midten av august og midten av juni må det forventes minimum tre (3) undervisningsdager i uken fast ved Leverandørens lokalitet, med opp mot full skoleuke (5 dager per uke) i perioder som avhenger av årssyklusen hos Leverandør og avtales mellom skole og Leverandør. Det må være mulighet for å utvide skolens tilstedeværelse hos Leverandør til 5 dager i uken fast, f.eks. dersom elevtallet økes. Ut over dette må det påregnes skoleelever i utplassering ut over skoletid, under oppsyn av ansatte fra Leverandøren.

Hver vår skal det tilrettelegges for gjennomføring av tverrfaglig og/eller praktisk eksamen over en to (2) ukers periode på Leverandørens lokalitet. I henhold til vedtatt strategi for tilbud i videregående opplæring vil dette gjelde en klasse (15 elever), ved økning til to klasser vil det gjelde 30 elever. Eksamen gjennomføres iht. enhver tids gjeldende eksamensreglement.

Det må åpnes for at elever fra andre aktuelle/relevante utdanninger ved Hustadvika VGS kan besøke oppdrettsanlegget, etter avtale. Det vil også være behov for å kunne utvikle et samarbeid med Leverandør innenfor andre av skolens programfagområder som er aktuell for oppdrettsnæringa, eks. «automatiseringsmekaniker» og «kjemi, prosess og laboratoriefag».

1.2.6 Leverandørens deltakelse i undervisning og fast kontaktperson

1.2.6.1 Kontaktperson

Oppdragsgiver skal ha en fast kontaktperson hos Leverandøren, som er på lokaliteten og som tar imot og følger opp elevene. Kontaktpersonen, sammen med annet personell på lokaliteten og ellers relevant personale hos Leverandøren, skal bistå lærer(e).

Kontaktpersonen på lokaliteten, er en ansatt hos Leverandøren som har god innsikt i alle deler av produksjonen, slik at undervisningen kan gjennomføres mest mulig optimalt for både Oppdragsgiver og Leverandør. Denne personen har interesse, kompetanse, evne og erfaring til å følge opp ungdommene og den praktiske/teoretiske oppfølgingen av samarbeidet med lærerne. Personen skal være til stede fra oppstart av drift av undervisningstillatelsen.

Kontaktpersonen skal være disponibel for lærer og elever på lokasjon og være tilgjengelig utover dette for planlegging og tilrettelegging av praktisk undervisning i samarbeid med lærerne, herunder også organisering av utplassering. Det legges opp til ukentlig kontakt og planlegging av undervisning. Dette kan stipuleres til ca. 30% stilling.

1.2.6.2 Deltakelse i undervisning fra Leverandørens øvrige personell

Leverandøren skal stille med kompetent personell for å gjennomføre praktisk opplæring og for å svare på spørsmål fra elever og lærere ved behov i forbindelse med opplæring hos Leverandør. Dette kan være personell med kompetanse m.a. innen røkting av fisk, økonomi, drift av oppdrettsanlegg, innkjøp av driftsmateriell og råstoff og fiskehelse.

Personell som deltar i opplæringen av elevene skal inneha fagbrev i akvakulturfaget eller ha relevant høyere utdanning samt erfaring fra arbeid innen akvakultur. God fagkunnskap og lang erfaring fra praktisk arbeid innen akvakultur, kan sidestilles med overnevnte utdanningskrav i vurderingen av kompetanse.

I undervisningen på skolen skal personell fra Leverandøren bidra som foredragsholder inntil 5 ganger à 2 skoletimer i løpet av skoleåret, i den praktisk/teoretiske undervisningen (se Leveransebeskrivelse pkt. 1.2.).

1.2.7 Tilgang til oppdrettsanlegg med produksjon/fisk

Linje for Naturbruk skal utdanne elever som har kunnskap om både etablert praksis og innsikt i nye trender, ny teknologi og andre innovasjoner i havbruksnæringen. Oppdragsgiver vil derfor inngå

kontrakt/ med en Leverandør som er fremtidsrettet, proaktiv og interessert i å bidra til videreutvikling av akvakulturnæringen.

Oppdragsgiver skal i løpet av skoleåret ha tilgang til oppdrettsfisk i alle stadier av vekst. Dette innebærer tilgang til produksjonslokaliteter og -fasiliteter ut over Leverandørens biomasse knyttet til undervisningstillatelsen. Ved brakklegging eller annen restriksjon i produksjon ved lokalitet brukt til undervisning, skal Leverandøren tilby tilsvarende kvalitativ lokalitet som erstatning for Oppdragsgiver. Leverandøren skal som del av tilbudet utarbeide en skriftlig plan for dette hvor det vises til alternativ lokalitet som skal benyttes i undervisningen. Eventuell brakklegging eller annen restriksjon i produksjonen berettiger ikke Leverandøren til prisavslag/økonomisk kompensasjon fra Oppdragsgiver.

Oppdragsgiver skal tilby elevene praktisk undervisning i akvakultur innen alle deler av produksjonskjeden og innen ulike typer arbeidsoperasjoner som inngår i dagens akvakultur. Det er derfor behov for tilgang til ulike typer anlegg og aktiviteter for å fylle kravene til undervisningen. Eksempel på dette kan være resirkulerende akvakultursystem på land (RAS-anlegg), klekkeri, settefiskproduksjon, slakteri, og produksjon og hold av rensefisk. Leverandør skal opplyse om hvor slik undervisning vil skje på egne eller samarbeidende anlegg. Undervisning på samarbeidende anlegg skal dokumenteres med samarbeidsavtale i samsvar med denne Oppdragsbeskrivelse og Kravspesifikasjon.

Videre skal elevene, med mindre det ikke er mulig, delta i større driftsoperasjoner som for eksempel avlusning, utbygging/ utvidelse, notskifte, og vedlikehold av nye og eksisterende anlegg. Det er også nødvendig for elevene å få delta i utviklingsprosjekter, eksempelvis fôrutvikling, tang og tareoppdrett, havmerder, lukket/ semilukket matfiskproduksjon, og annen ny teknologi/ nye løsninger. Leverandør skal opplyse om hvor slik undervisning vil skje på egne eller samarbeidende anlegg. Undervisning på samarbeidende anlegg skal dokumenteres med samarbeidsavtale i samsvar med denne Oppdragsbeskrivelse og Kravspesifikasjon.

1.2.8 Praktisk tilrettelegging hos Leverandør

Oppdragsgiver skal ha tilgang til nødvendige fasiliteter i henhold til gjeldende arbeidsmiljølov.

1.2.8.1 Undervisningslokale

Oppdragsgiver har behov for et undervisningslokale på en landbase, eller på en forflåte. Dette må være et praktisk tilrettelagt lokale der det er mulig å drive undervisning for inntil 15 elever, med stabil internetttilgang og smartboard (eller tilsvarende etter avtale med skolen). Kan erstattes av en RIB plassert ved skolens sitt anlegg ved Harøysundet for frakt av elever til nærliggende anlegg.

1.2.8.2 Utstyr

Elevene og lærerne har behov for hensiktsmessige klær og utstyr når de deltar i produksjonen. Av smittevern hensyn ønsker Oppdragsgiver at Leverandør holder arbeidsklær og verneutstyr etter firmaets interne HMS- reglement for lærere og elever. Arbeidsklær skal være merket med skolens logo, og ha en annen farge enn ordinært personale for å bedre kunne skille ut elever i et HMS-perspektiv.

1.2.8.3 Transport av elever

Leverandør stiller med hurtiggående fartøy/RIB med plass til 12 – 15 elever stasjonert ved anlegget til Hustadvika VGS på Harøysundet disponibel til bruk for ansatte/lærere for å kunne frakte elever til anlegget. Oppdragsgiver besørger transport frem til det naturlige hentepunktet og dekker nødvendige kurs for å føre fartøyet.

1.2.8.4 Overnatting

I forbindelse med praksis og/ eller ved lange reiseavstander, tilsvarende 1 time reisetid én vei, må elevene ha mulighet til overnatting i de tilfeller det er nødvendig. Leverandør organiserer tilgjengelig overnattingsfasilitet (inkl. frokost, lunsj/middag) i nærheten av anlegg samt kostnader ved dette.

Ved overnatting av maks to elever skal disse ha tilgang til voksen kontaktperson i rimelig nærhet av anlegget. Ved overnatting av mer enn to elever skal elevene være under oppsyn av en voksen person. Skolen stiller med voksenperson ved mer enn to elever, samt transport av elever og lærer frem til Leverandør.

1.2.9 Hospitering i bedrift for lærere

For at skolens faglærere skal ha oppdatert faglig kompetanse, må Leverandør tilby mulighet for hospitering i bedrift for to lærere i 14 dager pr. år. Oppdragsgiver dekker utgifter til reise og opphold.

Eksempel på årsplan i vg2 programfag Anlegg og teknikk, Drift og produksjon, og biologi og miljø.

Uke	Innhold	Kompetansemål	Hva skal eleven lære?
35	Opstart av skoleåret.	beskrive hvordan aktuelle anleggstyper innenfor akvakultur er bygget opp, og drøfte anleggets funksjonalitet planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere arbeidsoppgaver i et akvakulturanlegg etter gjeldende regelverk vurdere sammenhengen mellom akvakulturarters biologi og ulike driftsformer	Innhold i fag, emne, forberedelse til utplassering, systemoppsett Teams, VIS, SmartDok Fiskearters livssyklus og anatomi.
36	Not og konsesjons ordning Obdusering av fisk	beskrive hvordan aktuelle anleggstyper innenfor akvakultur er bygget opp, og drøfte anleggets funksjonalitet planlegge og gjennomføre arbeid i akvakulturanlegg i tråd med gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet Vurdere sammenhengen mellom akvakulturarters biologi og ulike driftsformer	Systemoppbygning, hovedkomponent 1. matfiskanlegg. Not Fiskearters livssyklus og anatomi – Obdusering av fisk.
37	Flytekrage og hvordan NS:9415 harmoniserer	beskrive hvordan aktuelle anleggstyper innenfor akvakultur er bygget opp, og drøfte anleggets funksjonalitet Vurdere adferd utseende og helsetilstand hos akvakulturorganismer og gjennomføre tiltak i tråd med regelverk for forebyggende helseadferd	Systemoppbygning, hovedkomponent 2. matfiskanlegg. Flytekrage. MTP, konsesjon, tillatelse. Grunnleggende fiskehelse. Ulike fiskesykdommer
38	Hovedkomponent flåte og NS:9415 harmoniserer	beskrive hvordan aktuelle anleggstyper innenfor akvakultur er bygget opp, og drøfte anleggets funksjonalitet anvende redskaper og utstyr ut fra situasjon og behov, utstyrets oppbygning og bruksområde velge materialer etter formål og utføre sammenføringer	Systemoppbygning, hovedkomponent, matfiskanlegg. Flåte.

VEDLEGG 2, OPPDRAGSBESKRIVELSE

		<p>planlegge og gjennomføre arbeid i akvakulturanlegg i tråd med gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet</p> <p>beskrive hvordan aktuelle anleggstyper innenfor akvakultur er bygget opp, og drøfte anleggets funksjonalitet</p> <p>anvende redskaper og utstyr ut fra situasjon og behov, utstyrets oppbygning og bruksområde</p> <p>velge materialer etter formål og utføre sammenføyninger</p>	
45	Varmerarbeid kurs	velge materialer etter formål og utføre sammenføyninger	Lære å plastsveise PE.
46	Utplassering		
47	Utplassering		
48	Besøk bedrift, se nytt foringsanlegg og renhold med 2-trinnsmodellen. Foredrag fremtidsutsikter	<p>beregne fôrmengde og anvende ulike fôringsstrategier avhengig av art og utviklingstrinn</p> <p>renholde og vedlikeholde utstyr som brukes i akvakulturnæringen</p> <p>beskrive hvordan aktuelle anleggstyper innenfor akvakultur er bygget opp, og drøfte anleggets funksjonalitet</p> <p>anvende redskaper og utstyr ut fra situasjon og behov, utstyrets oppbygning og bruksområde</p> <p>planlegge og gjennomføre arbeid i akvakulturanlegg i tråd med gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet</p> <p>beskrive og anvende kvalitetsmål for akvakulturorganismer underveis i produksjonen og på sluttprodukter</p> <p>registrere og vurdere miljø- og produksjonsparametere</p> <p>beskrive markedet for produkter fra akvakulturproduksjoner og vurdere mulige framtidsutsikter</p> <p>drøfte hvilke krav og forventninger som stilles til et likeverdig og inkluderende yrkesfellesskap, og beskrive hvilke plikter og rettigheter arbeidsgiver og arbeidstaker har i arbeidslivet</p>	<p>Sammenheng mellom formenge og forfaktor. Videre beregning av forfaktor.</p> <p>Markedet i distrikt, og om krav og forventninger til arbeidslivet.</p>
49	Plastsveising 1/2	<p>anvende redskaper og utstyr ut fra situasjon og behov, utstyrets oppbygning og bruksområde</p> <p>velge materialer etter formål og utføre sammenføyninger</p> <p>Gjøre rede for miljøfaktorene i det akvatiske miljøet og vurdere faktorene ut fra artens miljøkrav og toleransegrenser.</p>	<p>Lære å plastsveise, samt lære om lovverk rundt sertifisering.</p> <p>Lærer om vannkvalitet</p>
50	Plastsveising 2/2	<p>anvende redskaper og utstyr ut fra situasjon og behov, utstyrets oppbygning og bruksområde</p> <p>velge materialer etter formål og utføre sammenføyninger</p> <p>Gjøre rede for miljøfaktorene i det akvatiske miljøet og vurdere faktorene ut fra artens miljøkrav og toleransegrenser.</p>	<p>anvende redskaper og utstyr ut fra situasjon og behov, utstyrets oppbygning og bruksområde</p> <p>velge materialer etter formål og utføre sammenføyninger</p> <p>Lærer om vannkvalitet</p>

VEDLEGG 2, OPPDRAGSBESKRIVELSE

51	Datablad, stoffkartotek og 2-trinnsvask 1/2	renholde og vedlikeholde utstyr som brukes i akvakulturnæringen registrere og vurdere miljø- og produksjonsparametere planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere arbeidsoppgaver i et akvakulturanlegg etter gjeldende regelverk anvende redskaper og utstyr ut fra situasjon og behov, utstyrets oppbygning og bruksområde	Benytte datablad for kjemikalie, benytte kartotek, væske for hvordan og hva som brukes. Benytter foringsanlegg.
52		Juleferie	
1	Datablad, stoffkartotek og 2-trinnsvask 2/2	renholde og vedlikeholde utstyr som brukes i akvakulturnæringen registrere og vurdere miljø- og produksjonsparametere planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere arbeidsoppgaver i et akvakulturanlegg etter gjeldende regelverk anvende redskaper og utstyr ut fra situasjon og behov, utstyrets oppbygning og bruksområde	Benytte datablad for kjemikalie, benytte kartotek, væske for hvordan og hva som brukes. Benytter foringsanlegg.
2	Sortere fisk. Foredrag om fremtidsutsikter.	kontrollere, sortere og transportere akvakulturorganismer beskrive markedet for produkter fra akvakulturproduksjoner og vurdere mulige framtidsutsikter Beskrive og reflektere over avlsarbeidet for aktuelle akvakulturorganismer.	Sortere fisk i bedrift lære hva man skal se etter. Hvordan man kontrollerer. Fremtidsutsikter, hva rører seg i distrikt/muligheter. Lære om avl og genetikk hos aktuelle oppdrettsarter. Besøke stamfiskanlegg.
3	Bedrift	utarbeide, tolke og anvende en produksjonsplan Beskrive og reflektere over avlsarbeidet for aktuelle akvakulturorganismer.	Foredrag om produksjonsplan til bedrift. Mulig å benytte settefisk eller matfisk? Lære om avl og genetikk hos aktuelle oppdrettsarter. Besøke stamfiskanlegg.
4	Kran stropp og slinger 1/4 På skole	utføre stropping, anhuking, rigging og signalføring ved bruk av kran drøfte forebyggende tiltak, vurdere skadebegrensende tiltak ved uhell og følge nødprosedyrer bruke yrkesrelevant kommunikasjonsutstyr til å kommunisere	Lære om stropp, lovverk, moduler, krav, arbeidsmiljøloven, maskinforskrift
5	Kran stropp og slinger 2/4 På skole	utføre stropping, anhuking, rigging og signalføring ved bruk av kran bruke yrkesrelevant kommunikasjonsutstyr til å kommunisere drøfte forebyggende tiltak, vurdere skadebegrensende tiltak ved uhell og følge nødprosedyrer bruke yrkesrelevant kommunikasjonsutstyr til å kommunisere	Lære om stropp, lovverk, moduler, krav, arbeidsmiljøloven, maskinforskrift

VEDLEGG 2, OPPDRAGSBESKRIVELSE

6	Kran stropp og slinger 3/4 I bedrift	utføre stropping, anhuking, rigging og signalføring ved bruk av kran drøfte forebyggende tiltak, vurdere skadebegrensende tiltak ved uhell og følge nødprosedyrer bruke yrkesrelevant kommunikasjonsutstyr til å kommunisere	Lære om stropp, lovverk, moduler, krav, arbeidsmiljøloven, maskinforskrift
7	Kran stropp og slinger 4/4 I bedrift	utføre stropping, anhuking, rigging og signalføring ved bruk av kran drøfte forebyggende tiltak, vurdere skadebegrensende tiltak ved uhell og følge nødprosedyrer bruke yrkesrelevant kommunikasjonsutstyr til å kommunisere	Lære om stropp, lovverk, moduler, krav, arbeidsmiljøloven, maskinforskrift
8		Vinterferie	
9	VHF-kurs simulator	bruke yrkesrelevant kommunikasjonsutstyr til å kommunisere planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere arbeidsoppgaver i et akvakulturanlegg etter gjeldende regelverk utarbeide, tolke og anvende en produksjonsplan	Anvende VHF etter lover og regler
10	VHF-Kurs	bruke yrkesrelevant kommunikasjonsutstyr til å kommunisere planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere arbeidsoppgaver i et akvakulturanlegg etter gjeldende regelverk utarbeide, tolke og anvende en produksjonsplan	Anvende VHF etter lover og regler.
11	PRAKSIS	Utplassering	
12	PRAKSIS	Utplassering	
13	Settefisk	beskrive hvordan aktuelle anleggstyper innenfor akvakultur er bygget opp, og drøfte anleggets funksjonalitet	RAS-teknologi
14	Ferie		
15	Settefisk Besøk fra bedrift	beskrive hvordan aktuelle anleggstyper innenfor akvakultur er bygget opp, og drøfte anleggets funksjonalitet Beskrive miljøpåvirkninger av akvakulturorganismer og hvordan disse kan reduseres	RAS-teknologi, hvordan den fungerer Hvilke miljøpåvirkninger har ulike deler av havbruksnæringen.
16	Settefisk	beskrive hvordan aktuelle anleggstyper innenfor akvakultur er bygget opp, og drøfte anleggets funksjonalitet registrere og vurdere miljø- og produksjonsparametere	RAS-teknologi, hvordan den fungerer
17	Settefisk	beskrive hvordan aktuelle anleggstyper innenfor akvakultur er bygget opp, og drøfte anleggets funksjonalitet registrere og vurdere miljø- og produksjonsparametere planlegge og gjennomføre arbeid i akvakulturanlegg i tråd med gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet	RAS-teknologi, hvordan den fungerer – advanced!
18	Bedrift	drøfte forebyggende tiltak, vurdere skadebegrensende tiltak ved uhell og følge nødprosedyrer	Risikovurdering av båter som skal opp
19	Bedrift, krankjørिंग	arbeide om bord i båt på en sikker måte og utvise godt sjømannskap	arbeide om bord i båt på en sikker måte og utvise godt sjømannskap

VEDLEGG 2, OPPDRAGSBESKRIVELSE

20	Forberedelse se tverrfaglig eksamen		
21	Forberedelse se tverrfaglig eksamen		
22	Tverrfaglig eksamen		
23	Bedrift, krankjøring – Båter opp	bruke yrkesrelevant kommunikasjonsutstyr til å kommunisere utføre stropping, anhuking, rigging og signalføring ved bruk av kran	Sikker utføring av kran og bruk av kommunikasjon
24			
25			

Eksempel på årsplan i faget YFF

Uke	Innhold	Kompetansemål (fra Vg3 Havbruksteknikker og Vg3 Akvakulturfaget)	Hva skal elevene lære?
35			
36	Parasittkontroll 1/3	planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere arbeid i henhold til gjeldende regelverk og prosedyrer identifisere og vurdere endringer i adferd og utseende hos akvakulturorganismer, og iverksette tiltak etter organismenes behov reflektere over hvordan ulike driftsformer påvirker fiskevelferd og miljø og utføre arbeid på en måte som ivaretar akvakulturorganismenes velferd og minimerer miljøavtrykk	Forståelse for konsekvens av parasitt (lus) og dens økonomiske betydning og betydning for fiskevelferd og vekst.
37	Parasittkontroll 2/3	begrunne valg og arbeide i tråd med gjeldende kvalitetssystem, internkontroll, sertifiseringsbestemmelser og standarder planlegge, gjennomføre, dokumentere og vurdere arbeidsprosesser i akvakulturnæringen etter gjeldende standarder og regelverk vurdere egnethet og bruke kjemiske stoffer på en måte som tar hensyn til mennesker, akvakulturorganismer og natur	Oppgave, to og to. Se rød tråd i forståelse for konsekvens av parasitt (lus) og dens økonomiske betydning og betydning for fiskevelferd og vekst. Dele funn i plenum.
38	Parasittkontroll 3/3	begrunne valg og arbeide i tråd med gjeldende kvalitetssystem, internkontroll, sertifiseringsbestemmelser og standarder	IMM, termisk, mekanisk og

VEDLEGG 2, OPPDRAGSBESKRIVELSE

		<p>planlegge, gjennomføre, dokumentere og vurdere arbeidsprosesser i akvakulturnæringen etter gjeldende standarder og regelverk</p> <p>vurdere egnethet og bruke kjemiske stoffer på en måte som tar hensyn til mennesker, akvakulturorganismer og natur</p>	<p>kjemikaliebruk til avlusning. Diskusjon om fiskevelferd.</p>
39	Utplassering i bedrift	Lokal læreplan Vg3 – tilpasset hver enkelt bedrift.	- gi elevene et godt grunnlag for å velge lærefag og en mulighet for å knytte kontakt med potensielle lærebedrifter. Gi elevene en opplæring som er relevant for deres fremtidige yrkesutøvelse.
40	Utplassering i bedrift	Lokal læreplan Vg3 – tilpasset hver enkelt bedrift.	
41			
42	Kvalitet	YFF brukes til fordypning i det klassen holder på med i de aktuelle programfagene	
43	Oppbygging av anlegg	YFF brukes til fordypning i det klassen holder på med i de aktuelle programfagene	
44	Oppbygging av anlegg	YFF brukes til fordypning i det klassen holder på med i de aktuelle programfagene	
45	Fôr og fôring	YFF brukes til fordypning i det klassen holder på med i de aktuelle programfagene	
46	Fôr og fôring	YFF brukes til fordypning i det klassen holder på med i de aktuelle programfagene	
47	Utplassering i bedrift	Lokal læreplan Vg3 – tilpasset hver enkelt bedrift.	
48	Utplassering i bedrift	Lokal læreplan Vg3 – tilpasset hver enkelt bedrift.	
49	<p>Besøk hos bedrift</p> <p>Skrive oppgave</p>	<p>planlegge, gjennomføre, dokumentere og vurdere arbeidsprosesser i akvakulturnæringen etter gjeldende standarder og regelverk</p>	<p>Gjennomføre røkting, beregne for og optimalisering av for</p>

VEDLEGG 2, OPPDRAGSBESKRIVELSE

	etter utplassering	<p>gjennomføre daglig røkting av oppdrettsorganismer i alle deler av produksjonssyklusen i tråd med regelverk for dyrevelferd</p> <p>ta prøver av fisk, skalldyr og fôr, dokumentere drifts- og miljøregistreringer og iverksette tiltak på bakgrunn av observasjoner og målinger</p> <p>beregne fôr og fôre optimalt med tanke på organismens ernæringsbehov og fôringsregimer</p> <p>rengjøre, kontrollere og vedlikeholde driftsenheter med tilhørende utstyr i henhold til vedlikeholdsplaner og regelverk</p> <p>utføre daglig renhold, desinfeksjon, kontroll og vedlikehold av produksjonsutstyr og lokaler etter gjeldende renholdsplan</p> <p>foreta kontroll og vedlikehold av teknisk produksjonsutstyr</p>	
50	Utstyr og redskap Miljøfaktorer	YFF brukes til fordypning i det klassen holder på med i de aktuelle programfagene	
51	Datablad, stoffkartotek og HMS	YFF brukes til fordypning i det klassen holder på med i de aktuelle programfagene i henhold til lokal læreplan.	
52	Ferie		
1	Datablad, stoffkartotek og HMS	YFF brukes til fordypning i det klassen holder på med i de aktuelle programfagene i henhold til lokal læreplan.	
2	Datablad, stoffkartotek og HMS	YFF brukes til fordypning i det klassen holder på med i de aktuelle programfagene i henhold til lokal læreplan.	
3	Produksjonsplan	YFF brukes til fordypning i det klassen holder på med i de aktuelle programfagene i henhold til lokal læreplan.	
4	Produksjonsplan	YFF brukes til fordypning i det klassen holder på med i de aktuelle programfagene i henhold til lokal læreplan.	
5	Produksjonsplan	YFF brukes til fordypning i det klassen holder på med i de aktuelle programfagene i henhold til lokal læreplan.	
6	Produksjonsplan	YFF brukes til fordypning i det klassen holder på med i de aktuelle programfagene i henhold til lokal læreplan.	

VEDLEGG 2, OPPDRAGSBESKRIVELSE

7	Produksjonsplan	YFF brukes til fordypning i det klassen holder på med i de aktuelle programfagene i henhold til lokal læreplan.	
8	Ferie		
9	HMS	YFF brukes til fordypning i det klassen holder på med i de aktuelle programfagene i henhold til lokal læreplan.	
10	VHF-kurs simulator	bruke kommunikasjonsutstyr etter gjeldende regelverk kommunisere og samarbeide med andre yrkesgrupper, kunder og arbeidskolleger	Anvende VHF etter lover og regler.
11	Praksis	Utplassering i bedrift. Lokale læreplanmål VG3 tilpasset den enkelte bedrift.	
12	Praksis	Utplassering i bedrift. Lokale læreplanmål VG3 tilpasset den enkelte bedrift.	
13	RAS	YFF brukes til fordypning i det klassen holder på med i de aktuelle programfagene i henhold til lokal læreplan.	
14	RAS	YFF brukes til fordypning i det klassen holder på med i de aktuelle programfagene i henhold til lokal læreplan.	RAS- teknologi Besøk av rådgiver – videre valg skole/lærling
15	Ferie		
16	Settefisk Besøk fra tekniker bedrift Besøk i bedrift	bruke produksjonsplan i det daglige arbeidet i et oppdrettsanlegg gjøre rede for og utføre arbeid i tråd med markedets krav til oppdrettsprodukter arbeide etter regelverk og avtaler som regulerer arbeidsforhold i akvakulturnæringen, og gjøre rede for arbeidsgiverens og arbeidstakerens plikter og rettigheter begrunne valg og arbeide i tråd med gjeldende kvalitetssystem, internkontroll, sertifiseringsbestemmelser og standarder	RAS-teknologi, hvordan den fungerer – advanced! beskrive hvordan aktuelle anleggstyper innenfor akvakultur er bygget opp, og drøfte anleggets funksjonalitet
17	Settefisk	YFF brukes til fordypning i det klassen holder på med i de aktuelle programfagene i henhold til lokal læreplan.	
18	Forberedelse tverrfaglig eksamen	YFF brukes til fordypning i det klassen holder på med i de aktuelle programfagene i henhold til lokal læreplan.	
19	Forberedelse tverrfaglig eksamen	YFF brukes til fordypning i det klassen holder på med i de aktuelle programfagene i henhold til lokal læreplan.	
20	Forberedelse tverrfaglig eksamen	YFF brukes til fordypning i det klassen holder på med i de aktuelle programfagene i henhold til lokal læreplan.	

VEDLEGG 2, OPPDRAGSBESKRIVELSE

21	Forberedelse tverrfaglig eksamen		
22	Forberedelse tverrfaglig eksamen		
23	Tverrfaglig eksamen		
24	I bedrift: krankjøring – Båter opp	<p>utføre arbeidsoppgaver i oppdrettsanlegg på en ergonomisk riktig måte</p> <p>foreta kontroll og vedlikehold av teknisk produksjonsutstyr bruke løfte- og lasteutstyr i oppdrettsanlegg og på fartøy etter gjeldende regelverk</p> <p>føre oppdrettsfartøy, foreta daglig ettersyn og vedlikehold av dette og betjene utstyr om bord etter gjeldende regelverk</p> <p>bruke datablader for helse, miljø og sikkerhet, forskriftsmessig verne- og sikkerhetsutstyr og hensiktsmessig bekledning</p>	Sikker utføring av kran og bruk av kommunikasjon
25			